

Els menors, com aquesta nina palestina de la imatge, són un dels grups més vulnerables entre el col·lectiu dels refugiats.

Fotografies: Arxiu.

Pobladors errants

Milers de persones fugen cada dia de guerres, persecucions i catàstrofes naturals. Habitants en terra de ningú, refugiats i desplaçats són qualificats d'enemics a ca seva i rebutjats pels estats del Nord

Solidaris

Text: **Laura López**

PALMA Han deixat ca seva fugint de la persecució política, d'un conflicte armat o del caos provocat per una catàstrofe natural. I, de vegades, per la macabra conjunció de les tres raons alhora.

Són refugiats i desplaçats interns que han canviat les seves llars per sostres provisionals a l'emparrada d'organitzacions humanitàries que els cedeixen austeres tendes de campanya i estris de tota mena en esplanades gegants que, amb el temps, es converteixen en ciutats de plàstic i xapes.

A aquests pobladors errants els països del Nord els deneguen sistemàticament l'asil. Els seus expedients són tirats enrere i ells -devers 37,4 milions el 2007 a tot el món sota custòdia de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (Acnur)- queden condemnats en terra de ningú.

Segons el darrer informe de la Comissió Espanyola d'Ajuda dels Refugiats (CEAR), el Ministeri d'Interior espanyol rebutjà l'any 2007 el 95% de les 6.000 peticions d'asil demanades al seu territori. Just 204 persones obtingueren l'estatut de refugiat. Quina és la conseqüència directa d'aquesta negativa? La reclusió en un centre d'internament d'estrangers -sovint massificats- fins que no es faci efectiva l'ordre de sortida o, directament, l'expulsió.

Doble moral de la Moncloa

La negociació de l'estatut de refugiat -que estableix la no-devolució al país d'origen i tot un seguit de garanties socials, com ara la de poder portar la seva família sense necessitat de passar pels tràmits de reagrupament familiar- és substituïda per la protecció subsidiària, que just preveu l'estada al país d'acollida per un any.

COL-LABORACIÓ DE LA CAIB

150.000 euros per als refugiats palestins

El Govern balear ha enviat 150.000 euros per completar les obres de sanejament d'aigua en nou camps de refugiats de Cisjordània, que beneficiaran devers 100.000 habitants, com també en altres projectes a la zona durant els pròxims quatre anys. Aquesta tramesa és el resultat d'un conveni signat entre la Conselleria d'Afers Socials i Filippo Grandi, secretari general adjunt de l'agència de l'ONU per als refugiats palestins. La població desplaçada i refugiada és un dels grups "més vulnerables" sobre els quals el departament de Fina Santiago centra els seus projectes de cooperació. •

Un altre punt fosc de la gestió de la Moncloa, que col·labora per mitjà de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI) finançant diversos projectes als camps de refugiats de Cisjordània, el Txad o l'Afganistan, és el rebuig de les polítiques de reasentament que practiquen països com els Estats Units o Suècia.

Es tracta d'acords puntuals amb l'Acnur, que gestiona els camps, per establir quotes de sortida de refugiats de manera anual i integrar-los en noves societats d'acollida perquè puguin fer una vida normal. Perquè, reivindica Ana Figueres de CEAR, "els camps de refugiats no són la solució".

En pitjor situació estan els desplaçats, "enemics" del seu Estat, sense cap instrument legal específic en l'àmbit internacional que els empari, i ignorats pels països del Nord, reticents a intervenir en conflictes interns. •

MIQUEL A. MARIA
miquelmaria@gmail.com

Una fortalesa inexpugnable?

El procés de construcció europea s'ha fonamentat, almenys damunt els seus papers més solemnes, en els valors de la modernitat i en el repte de crear un espai de llibertat, igualtat i solidaritat. Avui aquest procés es troba en

una cruïlla molt difícil: després del fracàs del Tractat Constitucional, el "no" irlandès al Tractat de Lisboa torna a situar-nos en un escenari de gran incertesa. Cap a on caminarà Europa a partir d'ara, especialment en l'àmbit social? Si ens atenem a l'orientació de les darreres directives comunitàries, hi sobren motius per mirar l'horitzó amb preocupació: fa un

mes va ser la jornada de 65 hores. I fa quinze dies, la no menys polèmica Directiva sobre retorn d'immigrants que, de rebot, pot suposar un fort cop a un dels elements que han caracteritzat l'Europa social d'ençà del final de la Segona Guerra Mundial: l'acollida de refugiats i asilats de països en conflicte. Si la Directiva no es modifica, la rotunda prohibició d'entrada en el territo-

ri europeu per un període de cinc anys per a qualsevol estranger que hagi intentat entrar-hi de manera irregular suposa una desprotecció directa per als sol·licitants d'asil i refugi. Cap a on va Europa? Què vol ser? Un espai avançat i de foment de la solidaritat, o una fortalesa inexpugnable perquè ningú no ens vengui a espatllar la nostra festa privada?•

LES XIFRES

37 milions

Rècord de refugiats i de desplaçats el 2007.

Segons el darrer informe de l'Acnur, el nombre de refugiats i de desplaçats interns en tot el món assolí a final de 2007 la xifra de 37,4 milions. Així, l'informe *Tendències globals* revela que l'any 2007 hi havia 11,4 milions de refugiats enfront dels 9,9 milions de 2006, i 26 milions de desplaçats interns. Entre els refugiats, els més afectats són els afganesos (devers 3 milions) i els iraquians (prop de 2 milions). Colombians (552.000), sudanesos (523.000) i somalis (457.000) els vénen darrere. A l'Estat espanyol hi resideixen actualment devers 3.000 refugiats, la majoria dels quals són colombians. Aquestes xifres, però, just inclouen les persones sota protecció de l'Acnur.•

Un grup de dones sudaneses de la castigada regió de Darfur, desplaçades al camp interior de Zam-Zam.

L'AJUDA ALS CAMPS

Un camell arriba a Tindouf, donat per l'AECI, l'any passat.

Aigua, arròs... i camells

Primer són les organitzacions humanitàries que actuen als camps en casos d'emergència. Després arriben els doblers en nom de la solidaritat internacional materialitzats en projectes oficials: construcció d'infraestructures, tallers formatius o programes de gènere i d'alfabetització. I és que, amb

les condicions en què es troben alguns campaments, tota ajuda és bona: des d'allò més bàsic, com l'aigua o l'arròs, fins als camells –com el de la imatge, que arriba a un dels camps de saharians de Tindouf. Així i tot, la cooperació només és la punta de llança d'un camí on queda molt per fer.•

“La nova directiva europea dificulta la garantia dels drets dels sol·licitants d'asil”

PALMA La directiva europea que endureix la repatriació dels immigrants “sense papers” ha estat el centre de les crítiques de diversos col·lectius, coincidint amb la commemoració del Dia mundial del refugiad d'enguany, el 20 de juny passat. Així, el representant de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per al Refugiad (Acnur) a l'Estat espanyol, Agni Castro, ha denunciat que la legislació nova podria dificultar que es garanteixin els drets dels sol·licitants d'asil.

Un problema que s'accentua en el cas dels menors no acompanyats, ja que la directiva “no reflecteix la salvaguarda ni l'interès superior del nin”, adverteix.

La preocupació entre les diferents associacions que treballen amb refugiats creix també per la prohibició, que preveu la norma, de tornar a territori de la UE durant cinc anys dels qui han estat

“La retallada dels drets dels immigrants està tan arrelada que ja no sorprèn ningú”, alerten des de la FAIB

expulsats prèviament dels seus països. Què passaria, doncs, amb la possibilitat d'aquestes persones de demanar asil si la situació als seus països es recrueix? És el cas dels afganesos, iraquians, sudanesos o colombians, llocs on els conflictes armats no s'han aturat, per bé que es vulguin amagar.

SOS Racisme, Amnistia Internacional (AI) o la Comissió Espanyola d'Ajuda del Refugiad (CEAR), entre altres, s'han pronunciat en contra de l'anomena-

da “directiva de la vergonya”. Aquesta norma, però, “només manté la línia de la política d'Estrangeria de la UE”, recalca Marlene Perea, presidenta de la Federació d'Associacions d'Immigrants de les Illes Balears (FAIB), que assegura que aquesta “retallada dels drets dels immigrants està tan arrelada, que ja no sorprèn ningú”.

Aquesta afirmació és compartida per Irene Khan, secretaria general d'AI, que afegeix, tanmateix, que la normativa nova constitueix “un autèntic retrocés i la criminalització de la immigració”. Les crítiques de les organitzacions en defensa dels drets humans s'estenen també a altres àmbits de la política comunitària, com el blindatge de les fronteres de la UE i l'absència d'una política que vagi més enllà de l'increment de les mesures repressives. • L.L.